

**Dagdas vidusskolas
karjeras izglītības programma
1.- 12. kl.**

Karjeras izglītības mērķis ir organizēt izglītības saturu un izglītības ieguves procesu, nodrošinot izglītojamajam pašizpēti, karjeras izpēti un karjeras plānošanai un vadīšanai nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi, radīt pamatu savlaicīgu, apzinātu un ar iespējām līdzsvarotu personīgo lēmumu pieņemšanai par turpmāko izglītību.

Karjeras izglītība ir harmoniski jāintegrē visā izglītības procesā, lai nodrošinātu plānotu un pēctecīgu pasākumu kompleksu, kas palīdzētu jauniešiem noteikt savas karjeras izglītības vajadzības, apzināti izvēlēties līdzekļus savas karjeras plānošanai nevis epizodiski, bet caurviju un veselumā, izmantojot izglītības procesa un programmas līdzekļus.

Karjeras izglītības uzdevumi

1. Palīdzēt skolēniem pašattīstīties:

- izprast sevi un novērtēt savas stiprās un vājās puses,
- izveidot elastīgu skatījumu uz dzīvi un reālistiskas gaidas attiecībā uz savu karjeru,
- attīstīt prasmes un attieksmes, kas palīdzēs veidot karjeru, piemēram, pašapziņa, pašpaļāvība, spēja “sevi pasniegt”, mērķu izvirzīšana un darbības plānošana mācību un personīgajā dzīvē,
- analizēt savu personīgo pieredzi, intereses, dotumus, iemaņas un spējas, vērtības, mērķus, personīgās īpašības, sasniegumus.

2. Motivēt un palīdzēt izpētīt dažādas karjeras iespējas:

- izprast izmaiņas sabiedrībā un kā tās ietekmē karjeras attīstību,
- izpētīt dažādas karjeras un iespējas to veidošanai,
- izpētīt un izvērtēt darba tirgu, nodarbinātības un profesiju, izglītības un apmācības iespēju attīstības tendences,

- salīdzināt un samērot personīgos sasniegumus un īpašības ar tiem sasniegumiem un īpašībām, kas ir nepieciešamas konkrētai tālākai karjerai/mācībām/studijām,
- piedalīties darba izmēģinājumos,
- uzzināt, kur un kā iegūt vajadzīgo informāciju, resursus un palīdzību,
- gatavoties pārejai no mācībām uz darba dzīvi vai uz tālākām mācībām/citu darbu,
- izpētīt un pārdomāt savas personīgās un sabiedrības vērtības,
- uzzināt, kādas prasības izvirza darba devēji, kādas prasmes un personīgās īpašības palīdz noturēties darba tirgū.

3. Palīdzēt plānot un vadīt savu karjeru:

- apgūt karjeras vadības prasmes,
- noteikt savas attīstības vajadzības,
- pilnveidot savas zināšanas un prasmes,
- apzināties informācijas ieguves un konsultēšanas iespējas,
- veidot savu personīgās karjeras plānu,
- attīstīt pieņemto personīgo lēmumu plānu īstenošanas prasmes,
- veidot izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.

Karjeras izglītības īstenošanas pamatprincipi:

- karjeras izglītība ir izglītības sastāvdaļa.
- karjeras izglītība ir visas izglītības iestādes atbildība.
- ievērotas vecumgrupu intereses un vajadzības.
- mērķi — objektīvi un sasniedzami; pasākumi — īstenojami.
- pasākumi ir orientēti uz zināšanu un prasmju apguvi.

KARJERAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA

Karjeras izglītības programmas mērķi un uzdevumi

1. Karjeras izglītības mērķis:

1.1. karjeras izglītības programmas mērķi ir organizēt izglītības saturu un izglītības ieguves procesu atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 12. augusta noteikumu Nr.468 „Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem” un 2013. gada 21. maija noteikumu Nr. 281 „Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem” prasībām, integrējot specifiskus mērķus:

1.2. nodrošināt izglītojamam pašizpēti, karjeras izpēti un karjeras plānošanai un vadīšanai nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi;

1.3. radīt pamatu savlaicīgu, apzinātu un ar iespējām sabalansētu personīgo lēmumu pieņemšanai par turpmāko izglītību.

2. Karjeras izglītības uzdevumi:

2.1. nodrošināt katram izglītojamam pašnovērtēšanas metožu apguves iespējas;

2.2. palīdzēt izmantot zināšanas par sevi, lai izprastu savas spējas, stiprās puses, intereses, prasmes un talantus, pieņemtu lēmumus, noteiktu mērķus;

2.3. veidot katrā izglītojamā interesi par karjeru, iepazīstinot ar darba pasaules un ar to saistīto izglītību daudzveidību;

2.4. nodrošināt katram izglītojamam iespēju apgūt mācīšanās prasmes, informācijas tehnoloģiju un citu informācijas avotu izmantošanas pamatiemaņas;

2.5. palīdzēt katram izglītojamam pieņemt apzinātu lēmumu par turpmāko izglītību un ar to saistīto iespējamo karjeru;

2.6. nodrošināt iespēju gūt darbības pieredzi;

2.7. izkopt sadarbības, saskarsmes, prezentācijas prasmes, cieņu pret daudzveidību;

2.8. veidot izglītojamajos izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.

KARJERAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS PLĀNS

Karjeras izglītība tiek īstenota, izmantojot dažādas darba organizācijas formas — mācību priekšmetu stundas, klases stundas, individuālās nodarbības, dažādus ārpusstundu pasākumus un citas.

1. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valoda	Mana skola. Mana valoda.	2
Sociālās zinības	Es pasaulē.	1
Ētika	Mana klase. Es klases kolektīvā.	2
Klases stundas	Manas intereses. Man ir prieks mācīties. Ģimenes locekļu profesijas. Darba tikums.	4
Individuālās nodarbības	Mani sasniegumi (pašnovērtējuma kartes). Pārrunas “Kas man padodas vislabāk.”	Visu mācību gadu
Ārpusstundu pasākumi	Izstāde “Manu vecāku profesija”. Tikšanās ar skolas atbalsta personālu.	Visu mācību gadu

2. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valoda	Darba tikums tautasdziesmās, pasakās. Draudzība un draugi.	3
Sociālās zinības	Ģimene. Pētījumi “Profesija”, “Profesijas - pētnieces”. Veikalā.	4
Ētika	Tikumisko vērtību praktiskais pielietojums. Sava “es” apzināšanās. Saskarsmes un sadarbības pamatprincipi. Noteikumi, kas palīdz sadarboties un sadzīvot.	4
Klases stundas	Profesiju daudzveidība skolā un Dagdā. Mans darbs – mācīties. Manas aizraušanās. Manu vecāku profesija.	4
Individuālās nodarbības	Laika plānošana. Manas prasmes. Vai esmu pieklājīgs, cienu sevi un citus.	3
Ārpusstundu pasākumi	Atrisinām strīdus. “Mana veselība”- tikšanās ar skolas medmāsu.	3

	Vecāku sapulce “Mācos mācīties, vecāku palīdzība mācībās.”	
--	--	--

3. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valoda	Latviešu tautasdziesmas un pasakas par darbu. I.Ziedonis. Lāču pasaka. Ē. Kūlis. Pienākumu pasaka. A. Upītis. Pie kunga. Domraksts. Darbiņš man prieku dara.	5
Sociālās zinības	Par naudu. Strādāsim!	3
Ētika	Mērķtiecība. Cilvēki – tikumiskas rīcības paraugi, kuriem es gribētu līdzināties. Manas svarīgākās tikumiskās vērtības. Manas labās un sliktās īpašības.	4
Klases stundas	Kā smaržo arods? Profesiju daudzveidība. Darbs un nauda. Manas intereses. Neatlaidība un darbs visu var.	5
Individuālās nodarbības	Anketēšana. Skolēnu intereses un talanti	Visu mācību gadu
Ārpusstundu pasākumi	Mārtiņdienas tirdziņš. Profesiju daudzveidība (konkurss – profesiju nedēļā)	2

4. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Literatūra	Dzejoļu sacerēšana par profesijām. Domraksts “Mana nākotnes profesija”. Pasaku sacerēšana par profesijām. Inscenējumi “Uzmini manu profesiju”.	4
Valoda	Tautasdziesmas par darbu. A.Sakse “Kā tas varēja notikt”.	2

Sociālās zinības	Pienākums. Kāpēc iespējas ir ierobežotas. Patērētāji un ražotāji. Kā iekārtota sabiedrība. Kāpēc cilvēki strādā. Mācīsimies sadarbojoties.	5
Klases stundas	Profesijas pagātnē, tagadnē un nākotnē. Mans brīvais laiks. Profesijas prestižs un pievilcība. Darbs komandā.	4
Individuālās nodarbības	Laika plānošana. Manas prasmes. Konfliktu risināšana.	Visu mācību gadu
Ārpusstundu pasākumi	Profesiju nedēļa. Izstāde "Manu vecāku profesija". Drošības dienas skolā.	3

5. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Literatūra	Domraksts „Mans varonis tiek galā ar grūtībām.” Sprīdīša dzīves jēgas meklējumi A. Brigaderes lugā „Sprīdītis”	2
Valoda	Saziņas kultūra. Valodas kultūra. Bibliotekāra darbs.	3
Sports/Mājturība	Veselība un darbs.	1
Sociālās zinības	Mani darbi, pienākumi un atbildība.	1
Klases stundas	Uzvedības etiķete. Darba pasaules iepazīšana vecāku darbavietās. Mani talanti. Sevis iepazīšana. Mana mīļākā profesija, mani priekšstati par to, nepieciešamās prasmes un iemaņas.	4
Individuālās nodarbības	Manas intereses. Mans brīvais laiks.	Visu mācību gadu
Ārpusstundu pasākumi	„Profesiju daudzveidība” Drošības nedēļa. Darbs un risks.	2

6. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Vēsture	Manas ģimenes vēsture.	

	Manas pilsētas vēsture. Mana novada vēsture.	3
Literatūra	Darba veidi latviešu tautas dziesmās. Darba vara lielu dara A.Brigaderes lugā „Maija un Paija”	2
Valoda	Lietišķie raksti (iesniegums, paskaidrojums, apsveikums), reklāma.	1
Sociālās zinības	Profesiju stunda.	1
Klases stundas	Manas veiksmes un neveiksmes mācībās. Mans vaļasprieks. Skolēnu iepazīšanās ar pilsētā esošām profesijām. Mana vizītkarte. Mana izvēlētā profesija un tās apguves iespējas.	6
Individuālās nodarbības	Pārrunas, testi par atbilstību izvēlētajai profesijai. Karjeras kabineta apmeklēšana skolā.	Visu mācību gadu
Ārpusstundu pasākumi	Projekts „Manu vecāku profesija” Ekskursija „Darba iespējas Dagdas novadā” . Ēnu diena.	3

7. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Vēsture	Kuršu, zemgaļu, līvu, sēļu un latgaļu tradicionālās nodarbības.	1
Literatūra	Boņuka, Billes un mana bērnība. Darba tikums literārajās pasākās.	2
Valoda	Saziņa (personiskais viedoklis, attieksme, pamatojums, diskusija). Darbības vārdu apguve.	2
Sociālās zinības	Sevis meklējumos ...	1
Klases stundas	Profesiju prestižs. Mīti un realitāte. Sevis iepazīšana. Karjeras plānošana. Informācijas meklēšana par profesijām un to apguves ceļiem. Mācīšanās ieradumi un rezultāti. Savu domu atklāšana un novērtēšana.	5
Individuālās nodarbības	Individuālās konsultācijas.	

	Vecāku iesaistīšana skolēnu individuālo spēju izvērtēšanā.	Visu mācību gadu
Ārpusstundu pasākumi	Pēcpusdiena “Profesiju varavīksne” Mācību ekskursija uz organizācijām. Profesiju ēnošana.	3

8.klase

Mācību priekšmetu stundas.	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Latvijas vēsture	Latvijas teritorijas ekonomiskā situācija jauno laiku vēsturē.	1
Valoda	Vēstulņu veidi, lietišķie raksti.	2
Literatūra	Mūsu mazāko draugu liktenis latviešu prozā. Mākslinieka tēls A. Eglīša darbā “Pansija pilī”	2
Sociālās zinības	Kā rīkoties, lai iegūtu labu darbu?	1
Klases stundas	Darba tirgus izpēte. Sludinājumi, reklāmas. Situācija pilsētā. Sevis iepazīšana. Dotumu idejas praktiskais pielietojums. Prasme attīstīt savus dotumus skolā, mājā, sadzīvē, sabiedrībā. Portfolio. Sevis pilnveidošanas iespējas. Manas intereses, hobiji, to saistība ar manu iespējamo karjeru.	5
Individuālās nodarbības	Testa rezultātu apspriešana (tests par profesijām). Individuālās konsultācijas. Saruna ar vecākiem.	Visu mācību gadu
Ārpusstundu pasākumi	Projektu nedēļas ietvaros “Mana sapņu profesija”. Ekskursijas uz dažādiem uzņēmumiem, tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem. Diskusija “Darbs ārzemes-plusi un mīnusi”.	3

9. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
---------------------------	-------	----------------------------

Latvijas vēsture	Latvijas valsts attīstība parlamentārā periodā. (1918.-1934.g.)	1
Literatūra	Darbs un attieksme pret to A. Bela romānā "Cilvēki laivās" (skolotājs, mācītājs, zvejnieks u.c.)	1
Valoda	Darījumu raksti. Darba sludinājumi. Publiska uzstāšanās. Valodas kultūra.	2
Sociālās zinības	Kā pieteikties darbā.	1
Klases stundas	Zināšanu nozīme cilvēka dzīvē. Mācīšanās ieradumi. Es- darba tirgū. CV veidošana. Lietišķie raksti. Sevis pasniegšana darba devējam. Etiķete. Mana atbilstība izvēlētajai profesijai. Tālākizglītības iespējas. Karjeras izpētes centra piedāvājumi.	5
Individuālās nodarbības	Individuālās konsultācijas. Saruna ar vecākiem.	Visu mācību gadu
Ārpusstundu pasākumi	Vecāku sapulce. Tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem. Atvērto durvju dienu apmeklēšana arodskolās, tehnikumos.	3

10. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Vēsture	Baltu un citu tautu cilšu darbības attīstība.	1
Literatūra	Darba tikums latviešu dramaturģijā. Darbs un bezdarbs latviešu prozā.	2

Valoda	Etiketes normas. Intervija, aptauja, saziņa internetā. Valodas kultūra.	2
Klases stundas	Portfolio. Sevis izpēte un pilnveidošana. Manas intereses, spējas un saistība ar nākotnes profesiju. Profesiju reitingi. Mācīšanās ieradumi un saistība ar sekmju rezultātiem. Sensoro sistēmu raksturojums un skolēna izpēte.	5
Individuālās nodarbības	Skolēna spēju un interešu izpēte. Individuālās pārrunas – par nākotnes profesiju, par izglītības iespējām, izvēlētajā profesijas raksturojums.	Visu mācību gadu
Ārpusstundu pasākumi	Veiksmes stāsti, tikšanās ar skolas absolventiem. Karjeras dienas. Projektu nedēļas dienas “Nākotnes karjeras iespējas Latvijā un Eiropā”. “Ēnu” dienas Ekskursijas uz uzņēmumiem.	Visu mācību gadu

11. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Vēsture	Industriālā revolūcija Latvijā.	1
Literatūra	Darbs un attiecību tēlojums 19.gs.beigu literatūrā un mūsdienu skatījumā. (R.Blaumanis, br. Kaudzītes u.c.) Karavīrs Pirmā pasaules kara laikā un tā atspoguļojums latviešu lit. (A.Čaks, A.Grīns u.c.)	3
Latviešu valoda	Diskusija. Publiska uzstāšanās. Zinātniskais val. stils, prezentācija. Valodas kultūra.	3
Ekonomika	Darba tirgus izpēte valstī. Ekonomiskie procesi Latvijā.	2
Klases stundas	Izglītības iespējas Latvijā. Sevis izvērtēšana. Prasības profesijām. Mīti un realitāte. Mana atbilstība profesijai. Karjeras centra piedāvājums.	4
Individuālās nodarbības	Domrakstu konkurss „Atver savas profesijas durvis” Fotoizstāde „Īss mirklis profesijā”	Visu mācību gadu

	Konkurss „Novada lepnums 2015”	
Ārpusstundu pasākumi	Projektu nedēļas pasākumi. Ēnu diena. Vecāku sapulce. Tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem. Atvērto durvju dienu apmeklēšana.	Visu mācību gadu

12. klase

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Vēsture	Latvija – Eiropas Savienības dalībvalsts.	1
Literatūra	Ģimene un profesija, attiecības un profesija latviešu literatūrā un dramaturģijā.	2
Valoda	Valodas kultūra. Lietišķo rakstu krājums. CV, raksturojums, motivācijas vēstule.	3
Klases stundas	Profesiju prestižs – mīti un realitāte. Augstākā izglītība Latvijā un ārzemēs. Darba tirgus izpēte. Nozares un profesijas izvēles kritēriji. Darba vietas pilsētā, novadā, valstī.	5
Individuālās nodarbības	Aptaujas par karjeras izvēli, iespējām, profesijām. Tikšanās ar dažādu jomu profesiju pārstāvjiem.	Visu mācību gadu
Ārpusstundu pasākumi	Projektu nedēļas pasākumi. Ēnu diena. Vecāku sapulce. Tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem. Atvērto durvju dienu apmeklēšana.	Visu mācību gadu

KARJERAS IZGLĪTĪBAS VĒRTĒŠANA

Karjeras izglītībā sasniedzamās prasmes 1. – 6. klasē

Beidzot 6. klasi, skolēns:

- ir iepazinies ar dažādām profesijām;
- izprot dažādo profesiju lomu sabiedrības dzīvē;
- izprot saikni starp zināšanām, izglītību, profesijām un nodarbinātību;

- mēģina izzināt savas personīgās intereses un spējas.

Sevis iepazīšanās ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes

- skolēns spēj analizēt un izvērtēt savus sasniegumus, personiskās īpašības, spējas un iemaņas;
- skolēns prot izmantot pašanalīzes rezultātus savu attīstības vajadzību noteikšanai un sava pozitīva paštēla veidošanai;
- skolēns spēj noteikt savas attīstības mērķus;
- skolēns spēj atšķirt stereotipus un sagrozītus, realitātei neatbilstošus cilvēku un profesiju aprakstus;
- skolēnam ir izveidojušās noteiktas attieksmes pret dzīves pamatvērtībām, prasmes mācīties un izpratne par darbu, tajā skaitā arī komandas darbu, nozīmi.

Darba pasaules izzināšanā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes

- skolēns izprot, ka darba dzīve nav tikai iešana uz darbu un naudas pelnīšana; saprot, ka darba dzīvei ir daudzi svarīgi aspekti;
- skolēns spēj aprakstīt, kādas izmaiņas ir notikušas darba pasaulē (raksturot izmaiņas darba pasaulē);
- skolēns zina dažādus avotus, kur meklēt informāciju par izglītības iespējām un darba tirgu, zina, kur meklēt karjeras konsultantu palīdzību, ir spējīgs izmantot informācijas avotus;
- skolēns spēj izveidot profesiju grupas pēc to pazīmēm;
- skolēns apzinās savas iespējas. Lēmumu pieņemšanā, plānošanā un tālākā rīcībā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes;
- skolēns spēj izmantot vienkāršus lēmumu pieņemšanas paņēmienus;
- skolēns prot sameklēt un izmantot palīdzību personīgu lēmumu pieņemšanā;
- skolēns spēj izprast ilgtermiņa plānošanas nozīmi un ietekmi savas karjeras iespēju un ar to saistīto lēmumu pieņemšanas kontekstā;
- skolēns spēj apsvērt dažādas iespējas un, ja nepieciešams, spēj koriģēt vai mainīt savus plānus.;
- skolēns izprot, ko nozīmē “tikt galā” mainīgajā pasaulē un kā tas ir attiecināms uz ilgtermiņa karjeras plānošanu;
- skolēns spēj (daļēji) uzņemties atbildību par savas personības attīstību;
- skolēns spēj analizēt pārmaiņas, kas notikušas viņa dzīvē pēdējā laikā izprot komunikācijas un komandas darba nepieciešamību.

Karjeras izglītībā sasniedzamās prasmes 7.-9. klasē

Beidzot 9. klasi, skolēns:

- sāk apzināties savas iespējas un sāk reālistiski samērot savas intereses, spējas/dotumus, personīgās īpašības un vērtības;
- spēj novērtēt un samērot savas spējas, vēlmes un iespējas pieņemt ar karjeras izvēli saistītos lēmumus;
- ir ieinteresēts turpināt savu izglītību; izzina savas tālākizglītības iespējas; spēj savākt, apkopot un analizēt atbilstošu informāciju;

- ir ieguvis zināšanas par vietējo darba tirgu;
- izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību;
- izprot saistību starp nodarbošanos/darbu/profesiju un dzīves stilu;
- izprot mainīgās darba pasaules un mūžizglītības jēdzienus;
- spēj saskatīt izvēles iespējas/alternatīvas karjeras iespēju izvēlē.

Sevis iepazīšanā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes

- skolēns ir veicis vienkāršus pašnovērtēšanas testus, lai noteiktu savus īstermiņa un ilgtermiņa izglītības un karjeras plānošanas mērķus;
- skolēns spēj noteikt un novērtēt, kāda ir viņa ārpusklases darbā apgūtā pieredze un zināšanas par darba pasauli;
- skolēns spēj pielietot iegūtās analizēšanas un plānošanas prasmes savas karjeras plānošanā;
- skolēns ir spējīgs paskaidrot, kāpēc ir nepieciešams cīnīties pret stereotipu veidošanu un diskrimināciju skolā un darbā;
- skolēns spēj izskaidrot terminu “karjera” tā plašākajā nozīmē;
- skolēns spēj vispārīgi aprakstīt, kas ir darba tirgus un kādas ir izglītības un profesionālās apmācības iespējas dažādās izglītības iestādēs;
- skolēns spēj atrast atbilstošus informācijas avotus par karjeras iespējām, sameklēt, analizēt un izmantot informāciju par dažādām karjeras iespējām (darba tirgu, izglītību);
- skolēns zina, ka personīgās veselības stāvoklis/problēmas varētu būt par šķērslī dažu profesiju izvēlē;
- skolēns spēj izmantot zināšanas par darba pasauli un ārpusklases pasākumos gūto pieredzi, lai paplašinātu savas karjeras iespējas;
- skolēns spēj formulēt savas attīstības iespējas pēc pamatizglītības iegūšanas;
- skolēns spēj izvēlēties un izmantot atbilstošas lēmumu pieņemšanas metodes;
- skolēns spēj salīdzināt dažādas iespējas, kā kritērijus izmantojot gan personīgo pieredzi, gan izmantojot informāciju, kas iegūta no dažādiem informācijas avotiem;
- skolēns, plānojot savu nākotni, spēj apsvērt arī ar finansēm saistītos faktorus;
- skolēns prot reāli plānot savu darbību un nenovirzīties no noteiktajiem mērķiem;
- skolēns zina, kādas ir prasības (kādas zināšanas, prasmes un personīgās īpašības ir nepieciešamas) un kas jādara, iestājoties izvēlētajā izglītības iestādē;
- skolēns izprot savas un potenciālā darba ņēmēja tiesības;
- skolēns māk sazināties un sadarboties ar citiem cilvēkiem dažādās dzīves situācijās;
- skolēns prot apkopot, uzturēt un izmantot savu personīgo informāciju.

Karjeras izglītībā sasniedzamās prasmes 10. - 12. klasē

Beidzot 12. klasi, skolēns:

saprot koncepciju par darba tirgu mainīgumu;

saskata vietēja un starptautiskā darba tirgus tendences;

izprot sakarības starp izmaiņām darba tirgū un sociālajiem, politiskajiem un ekonomiskajiem procesiem;

ir ieinteresēts attīstīt tās personiskās īpašības un iemaņas, kas ir būtiskas dažādām profesijām;

spēj atrast interesantu informāciju par profesijām, izglītību un mācīšanās iespējām;

prot izstrādāt pagaidu termiņa karjeras plānus, analizējot savas personiskās īpašības un prasmes, vērtības un panākumu kritērijus;

spēj sameklēt darbu un konkurēt darba tirgū, ir interesēts attīstīt šīs prasmes (rakstīt CV/autobiogrāfiju, meklēt informāciju par darba vakancēm, reprezentēt sevī darba intervijā u.c.).

KARJERAS IZGLĪTĪBĀ IZMANTOJAMĀS METODES

Nr.	Metode	Prasmes
1.	Anketēšana/aptauja	Apgūt prasmi konkrēti atbildēt uz jautājumiem, prast izteikt savu domu konkrēti un īsi Ieinteresēt audzēkni izzināt sevi, savas izglītības iespējas, darba pasaules iespējas Attīstīt prasmi kritiski domāt
2.	Analīze	Prast objektīvi novērtēt un atšķirt savas vērtības no vispārpieņemtajām dzīves vērtībām Apgūt prasmes, lai „gribu, varu, vajag” veidotu vienotu kopumu
3.	Brīvais raksts	Veidot prasmi brīvi izteikt rakstiski savas domas un izjūtas
4.	Darbs ar informācija avotiem	Prast atrast, atlasīt un izvērtēt informāciju
5.	Darbs grupās	Apgūt iemaņas darboties komandā, plānot darbu, sadalot pienākumus
6.	Darbs pāros	Veidot prasmes sadarboties, uz klausīt otru, pārrunāt neskaidrības, ja nepieciešams, ievērot kompromisu
7.	Diskusija	Mācīties izteikt mutiski savu viedokli, to pamatot, argumentēt, uz klausīt citu domas Meklēt problēmu risinājumu
8.	Dubultā dienasgrāmata	Veidot prasmi atrast tekstā nepieciešamo informāciju, to analizēt, paust savu viedokli, balstoties uz pieredzi
9.	Ekskursijas	Iepazīstināt ar reālu darba vidi, karjeras iespēju daudzveidību, jaunām tehnoloģijām

10.	Ēnu diena	Iepazīt tuvāk darba vidi. Iepazīt izvēlētās profesijas plusus un mīnus. Veidot iemaņas rakstīt CV, motivācijas vēstules, iesniegumus
11.	Eseja	Apgūt prasmi izteikties, pamatot savu viedokli, apgūt argumentācijas prasmes rakstu valodā
12.	Individuālais darbs	Mācīties strādāt patstāvīgi
13.	INSERT metode	Apgūt prasmi izvērtēt informāciju
14.	Intervija	Apgūt prasmi sarunāties: uzklaut sarunas biedrus, formulēt konkrētus jautājumus, atbildēt uz sarežģītiem jautājumiem, veidot lietišķu dialogu
15.	IT tehnoloģiju izmantošana	Attīsta prasmi lietot mūsdienas tehnoloģijas informācijas iegūšanā, saglabāšanā un apkopošanā
16.	Pārrunas/sarunas	Apgūt prasmes veidot mērķtiecīgu dialogu, noskaidrot viedokli, iegūt informāciju pārrunu ceļā, nenovirzoties no tēmas, uzdot jautājumus un atbildēt uz tiem
17.	Pašvērtējums/pašanalīze	Veidot kompleksu savas darbības, uzskatu, spēju, interešu, rakstura novērtēšanas un analīzes prasmi
18.	Pētījums	Apgūt prasmi strādāt ar problēmsituāciju: formulēt problēmu, veidot risinājuma plānu, izvērtēt gaidāmo rezultātu, meklēt alternatīvu risinājumu, pieņemt lēmumu, iegūt praktiskas iemaņas pētnieciskajam darbam
19.	Portfolio/darba mape	Vākt materiālus, iegūt informāciju, to apstrādāt, krāt un veidot savu darba mapi - portfolio
20.	Prāta vētra	Izprast, ka jebkuru neskaidru jēdzienu var izskaidrot, ja izsaka dažādus viedokļus, tos sistematizē un analizē
21.	Prezentācija	Apgūt prasmes un iemaņas parādīt sevi un savu padarīto darbu
22.	Prognozēšana	Mācīties paredzēt iespējamo rezultātu
23.	Projekts	Apgūt prasmi plānot darbu, strādāt patstāvīgi, sadarboties ar citiem, iegūt un izvērtēt informāciju, saistīt teoriju ar praksi, izdarīt
24.	Seminārs	Mācīties atrast kļūdas un nepilnības, izdomāt vīziju to uzlabošanai, plānot tās sasniegšanu, pieņemt lēmumu, izdarīt kopsavilkumu - rezumēt

25.	Spēles (lomu situāciju, lietišķās)	Apgūt prasmi iekļauties kolektīvā, veidot saskarsmi, prast novērtēt sevi salīdzinājumā ar citiem Iejusties lomās, kas attālinātas no skolēna būtības, bet kurās viņi ikdienā var nokļūt Iemācīties modelēt dažādas problēmsituācijas
26.	SVID analīze	Apgūt iemaņas izvērtēt pašreizējo situāciju un attīstības iespējas
27.	T- tabula	Apgūt iemaņas izvērtēt parādību no vairākiem aspektiem
28.	Tests	Rosināt iegūt informāciju par kādu jomu interese radīšanai
29.	Tikšanās	Iegūt informāciju par kādu jomu intereses radīšanai
30.	Venna diagramma	Mācīties noteikt kopīgo un atšķirīgo un definēt slēdzienu
31.	Vērošana	Apgūt iemaņas izvirzīt mērķi patstāvīgi vērot, pierakstīt, salīdzināt, izdarīt secinājumus